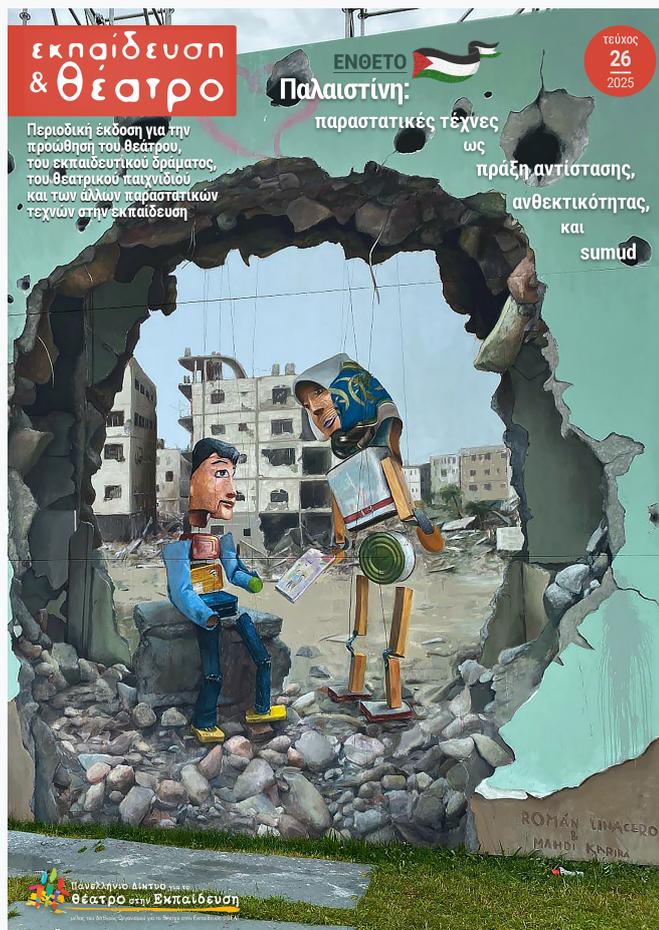

Education & Theatre

Vol 26 (2025)

Education & Theatre

Issue id and contents

Nassia Choleva

To cite this article:

Choleva, N. (2025). Issue id and contents. *Education & Theatre*, 26, 2–5. Retrieved from <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/edth/article/view/43532>

εκπαίδευση & θέατρο

Περιοδική έκδοση για την
προώθηση του θεάτρου,
του εκπαιδευτικού δράματος,
του θεατρικού παιχνιδιού
και των άλλων παραστατικών
τεχνών στην εκπαίδευση

ΕΝΘΕΤΟ
Παλαιστίνη:

παραστατικές τέχνες
ως

πράξη αντίστασης,
ανθεκτικότητας,
και
sumud

τεύχος
26
2025

ROMÁN LINACERO
&
MAHDI KARRA

ISSN 2945-2058

Εκπαίδευση & Θέατρο

Τεύχος 26

2025

Περιοδική έκδοση για την προώθηση της έρευνας και της πράξης του θεάτρου/δράματος και των παραστατικών τεχνών στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση.

Το 1ο Τεύχος κυκλοφόρησε το 2001

Ιδιοκτησία: © Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

Τηλ 2106541600 / info@theatroedu.gr

www.theatroedu.gr

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο περιοδικού: journal@theatroedu.gr

Γλωσσική επιμέλεια-διορθώσεις:

Αλέκα Πλακονούρη

Σελιδοποίηση-εξώφυλλο:

Λίζα Παντελιάδου

Φωτογραφία εξωφύλλου: **Mahdi Karira**, έργο: **Roman Limacero & Mahdi Karira**

Οι φωτογραφίες αποτελούν ευγενική παραχώρηση των συντελεστών του τεύχους, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση είναι επιστημονική ένωση, αναγνωρισμένο μη κερδοσκοπικό σωματείο και τακτικό μέλος του Διεθνούς Οργανισμού για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (IDEA).

Επιστημονική-Συμβουλευτική Επιτροπή:

Brendon Burns, σκηνοθέτης, θεατροπαιδαγωγός, **Αντώνης Βάος**, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών, **Kathleen Gallagher**, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Τορόντο, Καναδάς, **Μπέττυ Γιαννούλη**, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Νίκος Γκόβας**, θεατροπαιδαγωγός, **Guido di Palma**, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ρώμης «Sapienza», Ιταλία, **Χριστίνα Ζώνιου**, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, **Ulrike Hentschel**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Τεχνών Βερολίνου, Γερμανία, **Γεωργία (Τζίνα) Καλογήρου**, Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Άλκηστις Κοντογιάννη**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, **Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης**, Καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Αντώνης Λενακάκης**, Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Τηλέμαχος Μουδατσάκης**, σκηνοθέτης, Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, **David Pammenter**, σκηνοθέτης θεάτρου, παιδαγωγός θεάτρου, Ηνωμένο Βασίλειο, **Αντιγόνη Παρούση**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Μυρτώ Πίγκου-Ρεπούση**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Εθνικό και

Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Tim Prentki**, Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Γουίντσεστερ, Ηνωμένο Βασίλειο, **Τάκης Τζαμαργιάς**, σκηνοθέτης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Άννα Τσίχλη-Μπουσσονά**, σκηνοθέτης, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, **Chris Vine**, Ακαδημαϊκός Διευθυντής MA στο Εφαρμοσμένο Θέατρο, Πανεπιστήμιο της Πόλης της Νέας Υόρκης, ΗΠΑ, **Κλειώ Φανουράκη**, σκηνοθέτης, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Μαρία Φραγκή**, σκηνοθέτης, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, Πανεπιστήμιο Πατρών.

Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες τεύχους 26:

Hala Al-Yamani, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Βηθλεέμ, Παλαιστίνη

Άννα Αποστολίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Βάσιου Αικατερίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κουργιώτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Το περιοδικό Εκπαίδευση & Θέατρο είναι επιστημονική έκδοση για την προώθηση του θεάτρου, του εκπαιδευτικού δράματος, του θεατρικού παιχνιδιού και των άλλων παραστατικών τεχνών στην εκπαίδευση, το οποίο εκδίδεται από το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Όλα τα επιστημονικά άρθρα του κρίνονται ανώνυμα από τουλάχιστον δύο μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής ή/και Ειδικών Επιστημονικών Συνεργατών. Τα άρθρα που τελικά δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων και όχι κατ' ανάγκη της Συντακτικής Επιτροπής. Οι συγγραφείς διατηρούν τα πνευματικά δικαιώματα, αλλά όλα τα δικαιώματα έκδοσης ανήκουν στον εκδότη (Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση).

Τι περιλαμβάνει: Το περιοδικό εκδίδεται μία φορά τον χρόνο με πρόσκληση της Συντακτικής Επιτροπής και ενίοτε με θεματικά αφιερώματα που επιμελούνται διαφορετικοί επιμελητές κάθε φορά, με τη σύμφωνη γνώμη της Συντακτικής και της Επιστημονικής Επιτροπής. Στο περιοδικό δημοσιεύονται κυρίως: α) πρωτότυπα επιστημονικά άρθρα και μελέτες έπειτα από ανώνυμη κρίση. Σε περιορισμένο αριθμό μπορούν να δημοσιευτούν: β) παρουσιάσεις καινοτόμων προγραμμάτων και γ) περιλήψεις διδακτορικών διατριβών. Κατόπιν πρόσκλησης από τη Σ.Ε. δημοσιεύονται σε περιορισμένο αριθμό: δ) viewpoints, ε) ανταποκρίσεις από συνέδρια, στ) συνεντεύξεις. Τα κείμενα των περιπτώσεων β-στ δεν υποβάλλονται σε διαδικασία «τυφλής κρίσης», αλλά ελέγχονται και εγκρίνονται από τη Σ.Ε. του περιοδικού. Δεν επιτρέπεται η μερική ή/και ολική αναδημοσίευση κειμένων που δημοσιεύονται στο περιοδικό χωρίς τη συγκατάθεση της Συντακτικής Επιτροπής και επιβάλλεται αναφορά στην πρώτη δημοσίευσή τους στο περιοδικό.

Οδηγίες προς συγγραφείς για την υποβολή εργασιών στην ιστοσελίδα του περιοδικού στην πλατφόρμα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης:

<https://ejournals.publishing.ekt.gr/index.php/edth/index>

Σκοπός και στόχοι του περιοδικού:

- Να δημιουργήσει έναν δίαυλο επικοινωνίας ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, ακαδημαϊκούς, καλλιτέχνες και φοιτητές/τριες, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη συνεργασία του θεάτρου, του εκπαιδευτικού δράματος και των παραστατικών τεχνών με την εκπαιδευτική διαδικασία, όπου και αν αυτή λαμβάνει χώρα, μέσα ή έξω από το σχολείο.
- Να προωθήσει τη γνώση και να προβάλει την έρευνα στο πεδίο θεάτρου και παραστατικών τεχνών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- Να υποστηρίξει τον διάλογο και την επικοινωνία μεταξύ των αναγνωστών του σχετικά με θεωρητικά αλλά και πρακτικά θέματα που σχετίζονται με το θέατρο και τις παραστατικές τέχνες στην Εκπαίδευση.

Τα πεδία: Το περιοδικό καλύπτει όλους τους χώρους οι οποίοι φιλοξενούν τη συνύπαρξη της μάθησης και του θεάτρου/δράματος, όπως:

- Το θέατρο και γενικά οι παραστατικές τέχνες και η διδασκαλία τους
- Το θέατρο/δράμα ως εκπαιδευτικό μέσο και διδακτικό εργαλείο
- Το θέατρο στην κοινότητα
- Το θέατρο ως κοινωνική παρέμβαση
- Θεατροπαιδαγωγικά προγράμματα
- Θεατρικό παιχνίδι
- Δραματοθεραπεία, Ψυχόδραμα, Playback Theatre
- Άλλα θέματα θεωρίας, πρακτικής και έρευνας θεάτρου και παραστατικών τεχνών στην εκπαίδευση.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
«Εκπαίδευση & Θέατρο»
Τεύχος 26, 2025

6 Σημείωμα της συντακτικής επιτροπής

Επιστημονική αρθρογραφία

10 Ενισχύοντας την ανθεκτικότητα παιδιών και εφήβων
μέσω θεατροπαιδαγωγικών προσεγγίσεων
σε περιόδους κρίσεων
Μαρία Φιλιππούλου-Ιωσηφίδου,
Κωνσταντίνος Μαστροθανάσης

Viewpoint

20 Ο δικός μας Michael Meschke
Αντιγόνη Παρούση

Ανταποκρίσεις από συνέδρια

30 Θέατρο και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
Στιγμιότυπα από το Διεθνές Συνέδριο στην Αθήνα
Γεωργία Αντωνίου, Αναστασία Λαζαράκη,
Ευγενία Ζάγουρα

Περίληψεις Διδακτορικών Διατριβών

36 Η μαθητική θεατρική παράσταση σε λύκεια της Κύπρου:
το πλαίσιο, η διαδικασία και το αποτέλεσμα
Μαρία Τζοβενάκη

Ένθετο:

Παλαιστίνη: παραστατικές τέχνες ως πράξη αντίστασης, ανθεκτικότητας και sumud

38 Εισαγωγικό Σημείωμα της Συντακτικής Επιτροπής

Επιστημονική αρθρογραφία

42 Αντίλαλοι της αντίστασης
Ο ρόλος της αφήγησης ιστοριών και των παραστατικών τεχνών στη διατήρηση της παλαιστινιακής ταυτότητας
Khitam Edelbi & Shams Almanal Timraz

54 Η αξιοποίηση του μυθιστορήματος
Άνθρωποι στον ήλιο του Ghassan Kanafani στη διερεύνηση των αντιλήψεων της παλαιστινιακής νεολαίας σχετικά με τις έννοιες της μετανάστευσης και της πατρίδας
Hala Al-Yamani, Abdelfattah Abusrour, Fadel Alsawayfa

70 Επαναπροσδιορίζοντας την παιδαγωγική:
η εκπαίδευση μέσω των τεχνών ως δημιουργική πρακτική στην παλαιστινιακή ανώτατη εκπαίδευση –
Ανασκόπηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στις Δημιουργικές Παιδαγωγικές και Κοινωνικές Πρακτικές του Πανεπιστημίου της Βηθλέμ
Rand Barakat

Παρουσιάσεις καινοτόμων προγραμμάτων

78 Όμορφη Αντίσταση: οι τέχνες για θετική αλλαγή
Abdelfattah Abusrour

92 *Μονόλογοι από τη Γάζα:*
Μέρος 1ο: Ένα διακρατικό θεατρικό κίνημα μαρτυρίας και αντίστασης
Marina Johnson

98 Όταν το θέατρο γίνεται καταφύγιο: το ταξίδι ενδυνάμωσης των παιδιών της Παλαιστίνης από το Θέατρο Al-Harah
Marina Barham, George Matar

104 Το Θέατρο Inad, το συμπεριληπτικό θέατρο και ο ρόλος του στην εκπαίδευση –
Ανάλυση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος
Khalid Massou

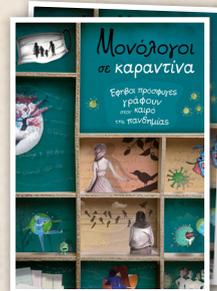
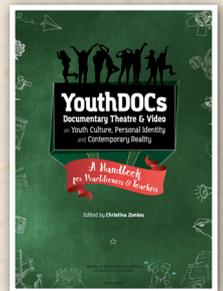
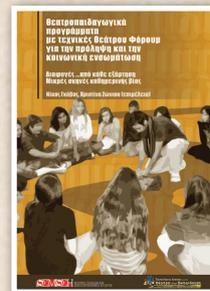
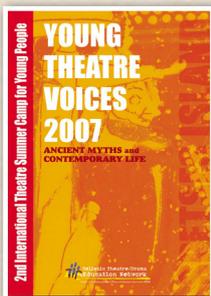
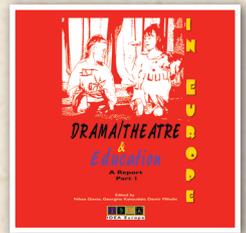
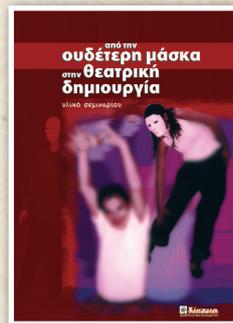
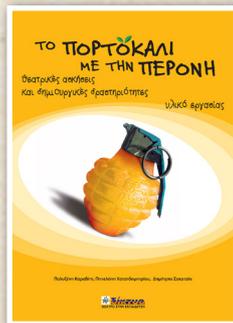
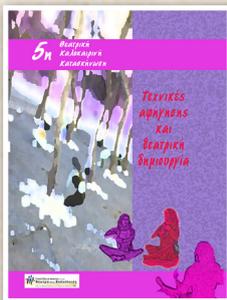
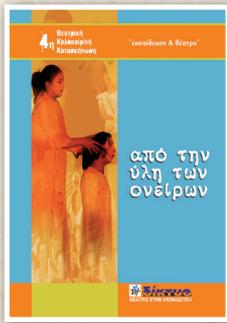
112 Κανένας άνθρωπος δεν είναι ελεύθερος, αν δεν είμαστε όλοι ελεύθεροι –
Πώς εντάσσονται οι δράσεις για την Παλαιστίνη στους σκοπούς του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
Τζένη Καραβίτη

Interviews

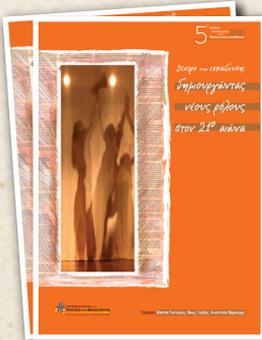
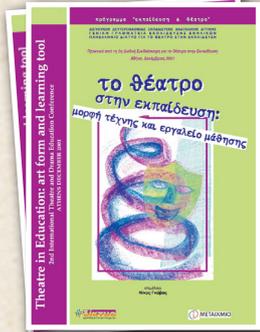
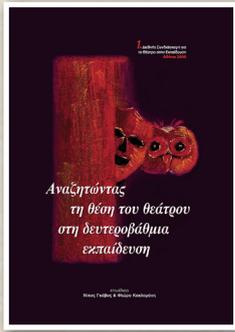
120 *Μονόλογοι από τη Γάζα*
Μέρος 2ο: Η **Iman Aoun** σε συζήτηση με τη **Marina Johnson**

124 Οι τέχνες στην υπηρεσία προώθησης αξιών:
μια επισκόπηση της εμπειρίας από τη σύσταση της καλλιτεχνικής ομάδας «Εμείς» στη Γάζα, κατά τη διάρκεια του πολέμου
Alaa Al Jabari, Mahdi Karira, Fidaa Ziad
σε συνομιλία με την **Τζένη Καραβίτη**

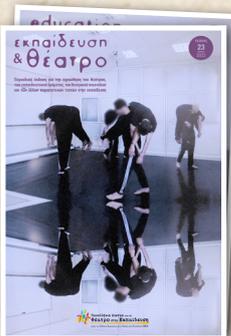
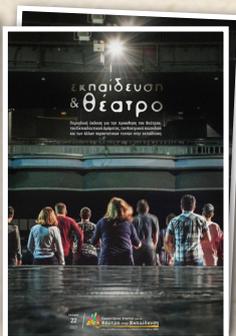
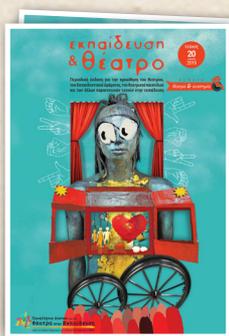
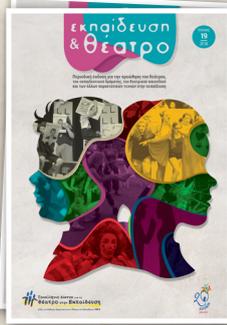
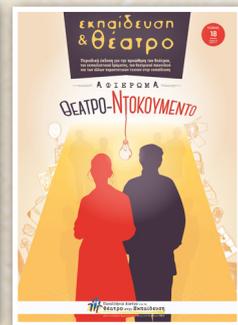
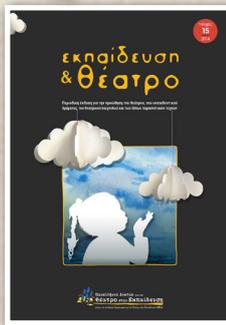
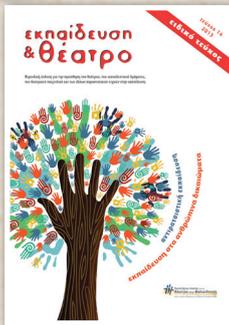
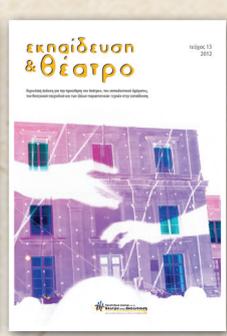
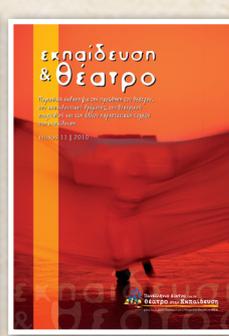
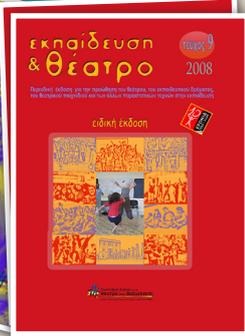
ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Εκπαίδευση & Θέατρο

التربية والمسرح

إدراج

فلسطين:

الفنون الادائية

كمقاومة

والقدرة على التحمل
والصمود

مجلة تشجع
البحث عن وممارسة
الدراما/ المسرح وغيرها من
الفنون الادائية في
التربية الرسمية
وغير الرسمية

ROMÁN LINACERO
&
MAHDI KARRA

هيلينك للمسرح/ الدراما
و الشبكة التربوية

ISSN 2945-2058